

Een koe melk je uiteraard op de kop...

RECENSIE DWAZEN

★★★★☆

Gebeurtenis première openluchtspel 'Dwazen' Van Neil Simon **Regie** Cisca den Uijl
Met Robert Braam, Laura Cymbaluk, Yvonne Kiewiet, Pim Watzet, Bert Hofman, Willy de Boer, Ellen Vierveijzer-Meijer, Henny vd Linde, Mariëlle de Vries en Ariëna Woering
Gezien 24/8 Borger, openluchttheater De Speulkoel **Publiek** 148 **Temperatuur** 17,5 graden, droog **Nog te zien** 28/8

Door Jacques J. d'Ancona

Russische namen en aanduidingen domineren in het decorbeeld, maar ze spreken Nederlands. Borger pakt uit, want de Amerikaan Neil Simon, de meest gespeelde blijspelauteur van de wereld, situeert *Dwazen* omstreeks 1890 in een dorpje in de Oekraïne. In De Speulkoel gooien ze er net zo makkelijk een kwartet Kozakken tegenaan, die het aldaar heersende probleem luidkeels bezingen.

Je mag niet zeggen dat ze niet goed snik zijn in Kulyenchikov – een gat waar geen trein wil stoppen – maar ze hebben er ernstig last van een vloek. Een domheids-virus maakt de communicatie al twee eeuwen niet eenvoudig en de komst van een ambitieuze jonge schoolmeester die zich ontfermt over het onderwijs aan de dochter van de plaatselijke arts, moet aan de ellende een einde maken. Je kunt er vergif op innemen dat dit inderdaad gebeurt, maar het gaat ten koste van verwarrende ontwikkelingen die aan de basis staan van een komedie met als bruikbare, voor de hand liggende moraal dat een nobel hart en toegewijde liefde triomferen.

Die bijna briljante onderwijzer is een gezellige drammer met zijn filosofie over de zin van het leven. Hij vertoef in de midden van personages als de marktkoopvrouw die een koe op de kop melkt, omdat er dan meer vette

◀ De moeder, de dochter en haar aanstaande, de gretige onderwijzer, in 'Dwazen'. Met (vlnr.) Yvonne Kiewiet, Laura Cymbaluk en Robert Braam.
Foto: Jan Anninga

room boven komt drijven. Dat soort dingen. Maar deze Leon (huppeldepup) Tolchinsky manifesteert zich als degene die de vloek niet serieus neemt. Althans, hij gaat aan de slag met zijn niet bijster intelligente aanstaande geliefde Sofia en zet onderweg ook nog even een geschifte graaf met hoogmoedswaanzin aan de kant, voordat de bruiloftsklokken de goede kant op beieren. Een slager, een postbode, een magistraat, de dokter en diens

echtgenote, al die figuren fungeren als doorgedraaide karikaturen.

Dan kun je het uittekenen: de amateurs gaan er met de soms inventieve, ook muzikale vondsten van regisseur Cisca den Uijl tegenaan in scènes waarin het publiek vermakelijk wordt meegetrokken. Veel fantasie is gestoken in de bespottelijke kostuums, maar het spelen met richtmicrofoons vereist een handigheid waarop ze nog even mogen oefen-

nen. Jawel, zo'n blijspeltoon, de woordspelingen en absurde tekst in de dialogen, alles smeekt om tempo, tempo, tempo. Daar ontbreekt veel aan. Desondanks is het Robert Braam, die als de jeugdige leerkracht met zijn routine en zijn naturel het stuk draagt in het contact met de tribune. Zijn verzuchting "Was zij maar lelijk..." is een knaller. Laura Cymbaluk, trouwens, is charmant in de omslag van dom type naar een huwbare vrouw.

”
Alles
smeekt om
tempo,
tempo,
tempo